

Рәхимле вә Шәфкатъле АЛЛАҺ исеме белән
Мамадыш мәдрәсәсенең айлык дини-иҗтимагый газетасы

Яңалыклар

УНИКАЛЬ КОРЪӘН

17 ноябрь көнне Казанда Кол Шәриф мәчетендә дөнъядагы иң зур Коръәнне тәкъдим итү тантанасы булды. Чарада Мамадыш мәхтәсибе һәм мәдрәсә җитәкчелеге дә катнашты. Изге китап үзенең зурлыгы белән генә түгел, матурлыгы, күркәмлеге белән таң калдырды. Ул Гиннес рекордлар китабына кертелгән.

БЕРГӨЛӨП ИЗГЕЛЕК КЫЛЫЙК

Инвалидлар көне уңаеннан агымдагы елның 1нче декабреннән 10нчы декабренә кадәр «Изгелекләр кылырга ашыгыгыз» исемле декада оештырыла. Мәдрәсәдә бу чара җәмәгәтчелекне физик мөмкинлеге чикләнгән кешеләр проблемасына җәлеп итү, гарипләр хәзерге заман җәмгыятендә яшәргә сәләтле түгел, дигән фикерне юкка чыгару максатыннан үтә. Матди һәм рухи ярдәм бирергә теләүчеләр өчен телефон: 89172802391

“ИҢ ЯХШЫ ШӘКЕРТ” БӘЙГЕСЕ

20 нче декабрьдән Мамадыш мәдрәсәсе “Иң яхшы шәкерт” бәйгесе игълан итә. Әлеге бәйгенең максаты: дини гыйлем бирүне көчәйтү, популярлаштыру, студентларның белем сыйфатын яхшырту, укытучыларның белгечлек дәрәҗәсен арттыру, студентларны төрле иҗтимагый чараларда катнашуга кызыктыру. Бәйгенең нәтиҗәләре һәр ай азагында билгеләнеп торачак. Җиңүчеләрне бүләкләр көтә.

СТИПЕНДИЯ БИЛГЕЛӘНДЕ

1 нче декабрьдән Мамадыш мәдрәсәсе яхшы укучы шәкертләргә стипендия билгеләде. Укуларында яхшы нәтиҗәгә ирешкән студентлар һәр ай саен акчалата стипендия алачак һәм бүләкләр белән бүләкләнәчәк.

КАЛӘМНӨРЕГЕЗНЕ ЧАРЛАГЫЗ!

Мамадыш мәдрәсәсе “Иң яхшы дини мәкалә” дигән бәйге игълан итә. Ул 21 нче ноябрьдән алып 30 нчы декабрьга кадәр дәвам итәчәк. Мәкаләләрнең яхшы дип табылганнары “Нәсыйхәт” гәҗитендә бастырылачак. Җиңүчеләрне истәлекле бүләкләр көтә.

ЮМАРТНЫҢ МАЛЫНА БӘРӘКӘТ ИҢӨР

Ай бышында мәдрәсә тарафыннан елда үткәрелеп килә торган “Гошәр” бәйгесенә нәтиҗәләр ясалды. Бу чара Мамадыш шәһәре мәхәлләләре һәм район авыллары арасында үтте. Бәйге ике номинациядә үткәрелде. Олы һәм кечкенә авылларга аерым урыннар билгеләнде. Зур авыллардан беренче урынны Катмыш, икенче урынны Югары Сон, өченче урынны Кече Сон мәхәлләләре яулады. Кечкенә авыллардан беренче урынга Арташ, икенче урынга Норма, өченче урынга Акман авыллары лаек булдылар. Аларга грамоталар һәм бүләкләр тапшырылды. Мәдрәсә җитәкчелеге һәм шәкертләр аларга үз чиратында зур рәхмәтләрен белдерделәр.

КОРБАНЫ ИНВАЛИДЛАРГА

Хәйрия акциясе кысаларында Мамадыш мәдрәсәсе инвалидларга ярдәм итү оештырды. Аларга корбан ите таратылды. Ярдәмгә мохтаж булганнар чарадан канәгать калдылар, рәхмәтләрен белдерделәр.

Мәдрәсәбездә Корбан гаете

Мөселманнарның иң зур һәм мөбәрәк бәйрәмнәренең берсе—Корбан гаете. Корбан чалу Аллаһы Тәгалә тарафыннан Аңа ел буена биргән нигъмәтләренә шөкер итәр өчен әмер ителгән.

.....
ФИРАЯ МИНГАЛИЕВА

Шушы бәйрәм уңаеннан, 7нче ноябрь көнне шәһәрәбез мәдрәсәсендә беренче тапкыр зурлап Корбан бәйрәме үткәрелде. Уку йорты эчендә бәйрәм сәгать унбердә башланды. Анда әбиләр, бабайлар, апалар, абыйлар, балалар бик күп иде. Мәдрәсә җитәкчесе Габдрахман хәзрәт Хәбибуллин аны “Фатиха” сүрәсе белән ачып җибәрде. Ул көчле тавышы, мәкам белән сүрәне көйләгәндә аның һәрбер сүзен йөрәгем аша уздырдым. “Бар бит гыйлемле хәзрәтләрәбез, Аллага шөкер!”,—дип уйладым. Районыбыз мәхтәсибе Илһам хәзрәт Миннегалиев: “Кешеләр алдында дәрәҗәбез булсын, үзәбезнең хезмәт сөючәнлегебез, чисталыгыбыз, пакльебез, намусыбыз, тырышлыгыбыз белән үрнәк булып торыйк. Дөнъялык өчен генә түгел, ахирәтебез өчен дә гамәлләрәбез булсын. Кыямәт көнендә Аллаһы Тәгалә каршына үзәбез белән алып бара торган намазларыбыз, уразаларыбыз, зәкәтләрәбез, корбаннарыбыз да булсын”,—диде. Район башкарма комитеты җитәкчесе Илнар Хафизов, аның социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Алена Смирнова барча мөселман халкын бәйрәм белән котладылар. Бәйрәмдә Сабиржан Әхмәтжанов, Мансур хәзрәт Батыров, Әхмәт Ясәви мәчетеннән Рәсимә абыстай Гайнетдинова мөнәҗәт җырладылар. Илһам хәзрәт, шагийрь Рафаил Газизов шигырьләрен укыдылар. Иң кызыгы мәдрәсәдә алган белемнәре тикшерү булды. Анда кечкенә балаларның күп белүләренә шаккатып утырдым. Хәзрәтләрәбез, абыстайлар биргән белемнәр җилгә очмаганына сөендем. Әхмәт Ясәви мәчетеннән кечкенә Алмаз Хәкимуллин намаз уку турында шигырьләр сөйләде. Бәйрәм чәй табыны артында дәвам итте. Корбан итенән пылау, аш ашадык. Тәүге мәртәбә генә үткәрелсә дә, бәйрәм төерсез үтте. Бу бөек бәйрәмнең эчтәлегенә нәкъ менә кешеләр мәнфәгатен кайгырту, аларны ярату һәм ярдәм кулы сузуга нигезләнгән. Изге Корбан бәйрәме көнендә кылган догаларыбыз кабул булсын, изге ниәтләрәбез һәм якты хыялларыбыз тормышка ашсын. Йортларыбызга, мәдрәсәбезгә бәрәкәт, күңелләрәбезгә—иман нуры, бу бәйрәмне оештырган абыстайларыбызга, хәзрәтләрәбезгә иминлек, тынычлык һәм мәхәббәт хисләре иңсен. Тәкәб-берлекне ташлап, ата-анага, туганнарга һәм бөтен жан ияләренә ихтирамлы булып, бәхиллекләрен сорап, хәер-догаларын алырга тырышырга кирәк. Барыбыз да изгелек эшләргә ашыгыйк!

ДӨНЬЯ ЯҢАЛЫКЛАРЫ

БАШКОРТСТАННЫҢ МӘК-ТӘП ҺӘМ БАЛАЛАР БАК-ЧАЛАРЫНДА ХӘЛӘЛ РИ-ЗЫК БУЛАЧАК

Мондый тәкъдим «Ихлас» мәчетендә узган «түгәрәк өстәл» вакытында яңгыраган иде. «Түгәрәк өстәл»дә катнашучылар балаларны хәләл азык белән тукландыру мәсьәләсен күтәрде. Нигездә, бу тәкъдимне «Хәләл» стандарты комитетының эксперт группасы житәкчесе Рәжәб Мөхәммәдиев ясады. Башкортстанның Сәүдә-сәнәгать палатасы вице-президенты Азат Фазлыев һәм Башкортстан Илбашы каршындагы дәүләт-конфессияара мөнәсәбәтләр Советы киңәшчесе Илюс Әхәтов та балалар бакчасына хәләл ризык кертү ягында булды. Һәм Башкортстан хөкүмәтенә әлеге тәкъдимне әйтәчкәләрен белдерде, дип хәбәр итә islam-portal.ru. **РИУ БЕЛӘН ӘЛМӘТ ҺӘМ ТҮБӘН КАМА МӘДРЭСЛӘРЕНЕҢ ХЕЗ-МӘТТӘШЛЕК ИТҮЕ ТУРЫНДАГА КИЛЕШҮГӘ КУЛ КУЕЛДЫ**

Рәсәй ислам университетының матбугат хезмәтеннән алынган мәгълүматларга караганда, РИУда универси-

тет белән Әлмәт һәм Түбән Кама мәдрәсәләренең бергә эшләвенә нигезләнган килешүгә кул куелды. Килешүгә ирешү кысаларында РИУ мәдрәсәгә методологик эшендә актив ярдәм итеп торачак. Түбән Кама РИУ студентларын үзенә практикага алачак, Ә РИУ мәдрәсә укытучыларын һәм шәкертләрен чараларга, университетта үтүче семинар, белем бирү курслары, бәйгеләргә жәлеп итәчәк.

“ТАТАРСТАН ДИНИЯ НӘ-ЗАРӘТЕНЕҢ ИҢ ЯХШЫ ДИНИ БЕЛЕМ БИРҮ ОЕШ-МАСЫ” ДИГӘН І РЕСПУБЛИКА БӘЙГЕСЕ СТАРТ АЛДЫ

Бәйге 2011-2012 уку елында үтәчәк. Оештыручылары Татарстан Диния нәзарәте. Әлге бәйгенең максаты: дини гыйлем бирүне көчәйтү, популярлаштыру, студентларның белем сыйфатын яхшырту, укытучыларның белгечлек дәрәжәсен арттыру, студентларны төрле иҗтимагый чараларда катнашуга кызыктыру. Бәйге барышында мәдрәсә, китапханә, тулай торакның халәте, укытучылар составы (фәнни дәрәжә, укыту стажы, публикацияләргә);

студентларның төрле чаралардагы активлыгы (олимпиада, спартакиада, иҗтимагый чаралар) бәяләнәчәк. Бәйгенең нәтиҗәләре уку елы азагында билгеле булчак. Өстәмә мәгълүмат нәзарәт сайтының (<http://dumrt.ru/documents>) ДОКУМЕНТЫ бүлегендә.

КАЗАНДА “ЭКСТРЕМИЗМГА КАРШЫ МӘДӘНИЯТЛӘР ДИАЛОГЫ” ДИГӘН ТЕМАГА “ТҮГӘРӘК ӨСТӘЛ” УЗАЧАК

29 ноябрь Татарстан башкаласында «Экстремизмга каршы мэдәниятләр диалогы» дигән темага «түгәрәк өстәл» үтәчәк. Аны Казан дәүләт архитектура-төзөлеш университеты белән берлектә Татарстан жәмһүрияте-нең Фән һәм белем бирү министрлыгы оештыра. Чараның максаты — студентлар аудиториясен экстремизм проблемаларына жәлеп итү һәм яшләрнең дөньяга карашларында толерантлык формалаштыру.

ТАТАРСТАННЫҢ МИЛЛИ МУЗЕЕ ФИЗИК КИМЧЕЛЕК-ЛӘЛӘРӨЧЕН “ИЗГЕЛЕКЛӘР КЫЛЫРГА АШЫГЫГЫЗ” ДИП ИСЕМЛӘНГӘН ДЕКАДА УТКӘРӘ

Агымдагы елның 1нче дека-

брәннән 10нчы декабрәнә кадәр «Изгелекләр кылырга ашыгыгыз» исемле декада үтәчәк. Музейда күпсанлы хәйрия чаралары үтү белән беррәттән, әлегесе Халыкара физик кимчелекләр көненә багышланган була. Музейга күпчә кимчелекләр музей экспозицияләрен, күргәзмәләрен карый, экскурсия үтә алачак. Алар өчен махсус музей шөгыльләре, очрашулар булчак, дип хәбәр итә Татарстанның мэдәният министрлыгы.

2012 елның язында глобаль мәселә социаль чөлтәр сайты ачылачак

SalamWorld глобаль мәселә социаль чөлтәр сайтының ачылачыгын 2012 елның язына планлаштыралар. Моның хақында Мәскәүдә узган VII Мөселман форумында билгеле булды. Хезмәттәшлек итү турындагы Килешүгә SalamWorldның баш мөхәррире, Корьәнне тәрҗемә иткән, философия фәннәре докторы Эльмир Кулиев һәм СМР рәисе, мөфти шәех Равил Гайнетдин кул куйды.

SalamWorld—ул халыкара проект. Аның уйлап табучылары Төркия, Казахстан, Германия, Мисыр, Рәсәй һәм башка илләрнең мәселәманнары.

tatar-islam.ru сайты кулланылды

Август ае башлануга ашлык кабул итү урыннарына машина-машина ашлыклар көн-төн килеп, ашлык белән бергә безнең күңелләргә шатлык та китерә.

РӘЙСӘ РӘХИМҖАНОВА

Арыш-бодайдан бит безнең төп азыгыбыз—ипи-ипекәй пешерелә. Икмәксез көндәлек аш та, бәйрәм табыны да узмый—ул бик күркәм азык. Элек-электән бездә балаларны бик кече яшәтән үк ипинең кадерен белергә, валчыгын да төшермичә ашарга өйрәткәннәр. Ипине гайләдә иң өлкән кеше кисеп, иң олы аш итеп табын уртасына куйганнар, аяк өсте ашап йөрергә кушмаганнар. Сугыш вакыты һәм сугыштан соңгы авыр елларны минем һич онытасын юк... Бервакыт бригадир абый кереп, әнкәйгә тегермән буасында эшләү-

челәргә ашарга пешерергә кушты: Сездән кулай кеше юк, өегез дә зур, эшләү-челәргә дә якын дигәч, чамалап кына бирелгән оннан ипи пешерәбез, аның хуш исе бөтен урамга тарала. Фермага эшкә баручы апа-

уыганда, кышкы каникулга кайтыр алдыннан, иркәнрәк вакытка очрасак, берәр атна алдан күчтәнәчкә ак ипи алып куя идек. Ул искәргән ипине әнкәйләр бик оста итеп яңартып, зур күчтәнәч итеп чәй эчә идек.

Икмәк кадере

лар: “Гайниамал апа, ач эле тәрәзәнне бер рәхәтләнеп исник, исен иснәсәк тә ашагандай булабыз”,—диләр иде. Ул вакытта ипине миң төбен себереп кирпеч өстендә, ә ашны инеш буенда зур казанда инеш суына тоз салып он болгатып пешерә идек, башка нәрсәсе юк иде. 1952 нче елларда да эле ипигә зур-зур чиратлар булды. Алабуга шәһәрәндә

Хәзер без кунакта яшибез, өстәл өстебез—оҗмах нигъмәтләре. Аллаһыга мең шөкер. Ипекәйнең нинди генә сортлары юк, бернинди чират юк, эле сайланабыз. Кызганычка каршы аның кадерен белмәүчеләр дә очрый. Ходай Тәгалә, шундыйларга сабак булсын дип, узган ел корылык белән дә кисәтеп куйды.

Гомер булмаганны бакчада бәрәңгеләр булмады, болын-кырларда үләннәр саргаеп ките. Әле дә жир анабыз ничек түзә, халык азды бит: ата улны, ана кызны белми, нинди генә вәхшилек кылмыйлар. Әле дә Раббыбыз ярдәменнән ташламады. Хөкүмәт бәрәңгесен, печән—саламын, фуражын өләште, пенсиясен биреп барды. Ө без хатаны үзебездән эзләмибез, аны төзәтәсе урынга кемнәрнедер гаеплибез, имеш, печәннең сыйфаты юк, бәрәңге тәмле түгел, орлыкка дигәнә уңамы, юкмы, тикшерелмәгән. Инде узганнар узганда калсын, алда хәерле еллар килеп, бер-березгә мәрхәмәтле булып, бер-березгә ихтирам итеп, бу тормышыбызга Аллаһы Тәгаләгә шөкеранә итеп яшәсәк иде. Аллаһы Тәгалә ипекәйләрдән аермасын.

МӨСЕЛМАН ТАТАР КЫЗЫ:

исеме һәм жисеме

Әбиләребез әйтүенчә, илленче елларга кадәр татар хатыннары чәчләрен туздырып, урам буйлап яланбаш бөтенләй йөрмәгәннәр. Безгә кадәр тормыш иткән әнкәйләребездән алырлык үрнәкләр дә бик күп.

Алар өйгә чит ирләр керсә, яулык кыры белән йөзән каплап, эчке бүлмәгә кереп китә торган булганнар, егерме ел килен булып торып, иренең атасыннан тел яшергәннәр. Шул тыйнак, гыйффәтле аналарның батыр, кыю йөрәкләренә карасаң да, таң каласың. Ирләрә сугышка киткәч, алар көн-төн эшләү өстенә, жидешәр-сигезәр бала да тәрбияли алганнар. Тормыш сынаулары аларның нәзек күңелләрен сындыра алмаган. Бүген исә, кыйммәтләрнең асты-өскә килгән мәлдә, бу әйбәрләргә ишетү безнең өчен сәер булып тоела.

Әйе, мәслимәләр ничек итеп киенеп йөрергә тиешлеген бик яхшы белә. Аллаһ хатын-кыз затын аеруча зирәк, күркәм кыяфәттә бар итте. Ләкин хатын-кызның ул зиннәте һәр күз өчен хәлал булмады. Шәригать хатын-кызга чәчләрен яшерергә, муеннарын, күкрәк тирәләрен каплап йөрергә куша. Бөркәнчек турында без Коръәни-Кәримдә: «Әй Пәйгамбәр, үз хатыннарыңа вә кызларыңа әйт, әгәр бер эш белән урамга чыксаң, бөркәнчекләрен башларыңа салсыннар, ягъни барча әгъзаларың каплай торган зур бер әйбәр белән төренеп чыксыннар. Шулай төренеп чыгулары аларның хөр вә мәэминә хатын икәнлекләрен белергә якынарак була» (Әхзаб, 59) дигән юлларны укыйбыз. Күргәнәбезчә, Ислам хатын-кызга бөөк хөрмәт күрсәткән. Бөтен жәмгыятьнең сәламәтлек дәрәжәсе хатын-кызның тугрылыгы дәрәжәсенә бәйле. Ислам хатын-кызны чит кешеләр каравыннан саклаучы бөркәнчек хәстәрән күргән. Бөркәнчек ир белән хатын арасында мәхәббәт һәм бер-берсенә бәйләнгәнлекне саклай. Хижаб кигән хатын-кыз беренче чиратта үзенең исән-иминлеген, ә

икенче чиратта инде ир-ат саулыгын да кайгырта, чөнки бу өс киеме ирләр кызыга торган урыннарны яшерә. Шәригать хатын-кызларга чит ирләрне кызыктырмас өчен шулай итеп киенеп йөрергә боера. Мондый очракта, горур ир-атта, хатынының матурлыгын беркем белән дә бүлешмә-

венә сөөнә.

Һәркөн иртә белән, өөнән чыкканчы, мәселман татар кызы көзгә янына килеп, үзенең кыяфәтенә күз сала. Ләкин киеме соңгы көн модасына туры килә микән дип түгел, бәлки Аллаһы биргән зәвыкыгын чит күзләрдән яшерү нияте белән. Көннең эсселегенә карамый, ул озын күлмәген кия, башына яулыгын яба, чәчләрен жентекләп яшерә һәм урамга чыга... Ө бүген аны урамда ниләр көтә? Кызганыч ки, бүген күп очрақларда, башыңа яулык салып, үз хәләңгә генә тугры булып яшәү, ким дигәндә, урта гасыр, иске-лек калдыгы булып тора. Шул бер яулык үзәнә күпме карашларны тарта. Кемдер кызгана, кемдер шикләнә, кемдер соклана... «Әй, бичара, берәр сектага элэккәндер инде?»—диючеләре дә бар. Бигрәк тә Рәсәйнең зур шәһәрләрендә, кибеткә яулыклы кыз көрсә, сакчылар аны, чыгып киткәнчә, күзләрен дә алмый озатып калалар. Бүген бит терроризмга каршы көчле көрәш бара! Әмма мәселман хатын-кыз күңелен төшерми. Күңелендә булган бөөк максат аңа яшәргә көч бирә, йөрәген тынычландыра. Ул максат—Бөөк Раббысының ризалыгын казану. «Бу исә, тирә-юньнең аңлашылма-

уачанлыкларыннан, күрә алмаучанлыкларыннан күпкә өстендер... балкып торган мәслимә яулыгы: «Юк, Раббым, жәмгыять үлми, татар халкы яши, алга, сафлыкка бара!»—дип ялвара көбөк. Бүген, әйләнә тирәгә карасак, тулысынча дин кушканча бик аз хатын-кыз киенеп йөри. Кызганыч ки, бик

күпләре яулыкны өстән генә эләрләп, ачык муеннарын ялтыратып, джинсы, яисә башка тәңгә сылаша торган чалбар, кофта киеп урамга чыгып китәләр. һәм ошбу рәвешчә киенгән хатын-кызлар үзләрен заманча киенгән мәслимәләр, калганнардан яхшы дип саныйлар. Бу күренешне Төркия, Мисыр, Әзәрбайжан, Мәгъриб илләрендә дә күзәтергә була. Бу хәл ислам дөләтләрендә дә киң колач жәя бара. «Рәхмәт әле, яулык ябынып йөрөгәнәгезгә дә»,—диясе килә килүен. Әмма ошбу күренештән Раббыбыз риза микән соң? Кайберләре аларга урамда ир-атлар игътибар итми дип уйлыйлар. Әмма, чынбарлыкта моның капма-каршысы исбатлана. Бу хакта сораштырган 10 мәселман егетенең тугызы «Игътибар итәбез»,—дип жавап кайтарды. Моннан тыш, чын мәселман егетләре, шулай киенеп йөргән мәслимәләргә өнәп бетермәгәннәре хакында да әйттеләр. Аның өстәвенә мондый киенү рәвешенең бүтән яман йогынтылары да юк түгел. Бер күренекле Россия галиме, ирләрнең авыруларына хатын-кыз сәбәпчә дип бара. Шуның аркасында импотенциягә һәм яман шеш авыруларына китереп жіткерүчә «женси яктан жіткә

кагылганлык»ның катлаулы эчке организм комплексы башлана. Бу хакта күренекле табиб, академик Л. А. Китаев-Смык үзенең «Стресс психологиясе. Стрессның психологик антропологиясе» («Психология стресса. Психологическая антропология стресса») дигән фундаменталь монографиясендә яза. Нәтижәдә, еш ярынып та, канәгатьлек алмаган ир-ат үз организмында эчтән куәтле, жімергеч концентроген һөжүм ала һәм ул яман шеш авыруына китереп жіткерә.

Юныс Мөхәммәтша әйтүенчә: «Кайберәүләребез, бу татар кызлары нәрсәгә гарәп, төрек киёмнәре кияләр соң дип, милләтебез өчен борчылабыз. Әмма, Ислам дине шәрыккә дә, мәгрибчә дә, гарәпчә дә, төрекчә дә, франсуз һәм инглизчә дә киенергә тыймый, мәселман күлмәгенә төп шарты—хатын-кызның зифа сынын яшерү, шуның белән жәмгыятьне азгыныктыктан имин кылу».

Шунысы шатлыклы, жір йөзәндә европалыларның урынын үз хатыннарының әхлакый сафлыгын һәм яшертенлеген саклай алган һәм шуның белән бергә шулай ук үз ир-атларын да саклай бөлүчә халыклар алмаштыра. Беренчә нәүбәттә, болар—ислам дөнъясы халыклары. Гомумән, дини традицияләргә таянган барлык халыкларда да киём-салым культураны шундый булган. Үз хатын-кызларының гыйффәтлеген, әхлакый йөзән саклап, жәмгыять бер үк вакытта үз ир-атларының да сәламәтлеген саклаган. Күп кенә мәслимәләребез шәригать кушканча дөрөс итеп киенеп йөри. Шундый мәслимәләребезгә карап горурылык хисләре кичермичә булмый. Алар—халкыбыз Аурупа йогынтысы астында үз әхлагын, телен һәм гөрөфен югалтып барган бер заманда безнең, мең ике йөз ел яшәп, халкыбызны саклап килгән гөрөфәбезне саклаучылар. Башына апак яулык япкан татар кызларыбыз, үз диннәре һәм милләтләргә өчен горур басып йөри алалар. Асылыбызны саклап, сафлыкка чакыручы каһарманнар нәкъ шулар!

ГАБДРАХМАН ХӘБИБУЛЛИН
ӨЗЕРЛӘДӘ

Хәзер яшьләр арасында интернет буенча никах турында күп бәхәсләр бара. Ул рөхсәт ителәме, юкмы? Рөхсәт ителсә, ниңди очракларда аңа мөрәҗәгать кылырга була? Мөслимә

Бу хакта уйлар төрле булырга мөмкин дигән фикерләр белән килешәм. Ник дигәндә, интернетка кагылышлы мәсьәләләрне Коръәндә дә, сөннәттә дә табып булмый. Ә менә никахның исламда житди вакыйга икәнлегенә аятыләр һәм хәдисләр күп. Ислам күзлегенән чыгып караганда, никах бөтен гомер буена укула. Ул Аллах каршында зур җаваплылык, аның өчен кыямәт көнендә җавап бирәсе була. Биредә ата-аналарның фатихасын аласы бар, шаһитләрнең катнашуы мөһим, кияү кәләшкә кыйммәтле туй бүләге бирә, никах уку турында халыкка җиткерелә һәм башкалар. Боларның барысы да кешеләрдә җаваплылык хисе уята. Кеше үзенең табигате буенча йомшак. Бу хакта изге китапта да әйтәләр. Ислам таләпләре һәм милли горейф-гадәтләр кешегә

көчәергә булыша. Болар гаилә төзү мәсьәләсенә дә кагыла. Интернет аша никахлашуны мин җиңел акыл белән эшләнгән гамәл дип саныйм. Алар хәзерге заманның яшерен һәм гражданлык никахы белән яшәүне хәтерләтә. Кайберәүләр сөяркәләре белән зина кылуны бу

икенче, өченче, дүртенче хатыным дип аңлата. Бүгенге көндә җәмгыятьтә әдәп-әхлак популяр булмаганда, мин интернет аша никахлашуну зина кылуга якин, ягъни гәнаһлы гамәл дип атар идем.

Миңа 25 яшь, өйләнмәгән, намазлар укыйм. Өйләнергә ниятлим. Күптән түгел бер татар кызы белән таныштым, әмма ул ислам дине йолаларын үтәми. Башына яулык бәйләми, намаз укырга теләми. Боларга аны өйрәтергә мөмкин дип уйлыйм. Аның кыян араларда шулай ук кияүгә чыгарга исәбе бар.

Мәхәббәт дигән нәрсә булмаса да, яшьнең һаман арта баруы киләчәк турында уйланырга мәҗбүр итә. Тик бер мөһим мәсьәлә

Сорау илә җавап

Бар: ул инде якинлык кылырга өлгергән, ә миндә андый хәлнең булганы юк. Хәзер инде нишләргә дә белгән юк. Миңа бу кызыны ташлап, башканы эзләргәме, әллә шикләнүне бетереп, шуңа өйләнергәме? Руслан

Шикләнүләрегез бөтен гомерегез буена сезне кимерәчәк дип уйлыйм. Моңа охшаш мисаллар язылган хатларның безгә килүе аңа дәлил булып тора. Сез мәчетләргә һәм дини чараларга йөрәтә үзегезгә туры килә торган кызыны таварсыз дигән фикердә торам. Кияүгә чыгарга теләк белдергән кызлар күп бит. Аларны эзләргә вакытыгызны кызганмагыз.

Минем белән берничә тапкыр шундый хәл булды: төнлә уянып киткәч,

күзләремне ача, сулың алам, әмма хәрәкәтләнә алмыйм. Бармаклар катып калган, иреннәр дә селкенми. Бу вакытта кемдер мине күзәткән кебек сезем. Мондый хәл бер минутка кадәр дәвам итә. Әлеге күренешкә берәр аңлатма бармы? Арсен

Йокы ул—кече үлем, ял итү һәм безнең акылыбызга буйсынмаган көчләр белән элемент каналы. Бервакыт Пәйгамбәрәбез Мөхәммәд (с. г. в.) иртән йокыдан торгач, сәхабәләргә: «Чынлыкта, Раббыбыз Үзе теләгән вакытта сезнең жаннарыгызны алды һәм аларны теләгән вакытта кайтарып бирде»; «Рәхмәт безләргә үтергәннән соң яңадан терелткән Аллаһыга (Ул йокы вакытында жаннарыбызны алды һәм тормышны дәвам итү өчен аны кире кайтарды)»,—диде. Сезнең йоклаганда чыккан жаныгыз тәнегезгә акрынлап кире кайтканы өчен уянган чагында төш күргәндә шундый хәлләр килеп чыга.

Җаваплар imma.ru дан алынды.

Шигъри дулкында

Урам буйлап

Урам буйлап акрен
генә атлыйм,
Күзәтәмен гөлләр,
юлларны.
Урам як ул—хуҗасы
турында сөйли,
Шулчак күңел шигъри
көйли,
Язам әле менә шуларны.
Төне буге җырлый-җырлый,
Шайтан аракысын эчәләр.
Иртәгесен елга
ярына, урамга күчә,
Бушап калган
шыксыз шешәләр.
Инде аңга килергә
дә вакыт,
Тормыш юлы шактый
узылган.
Тик менә шул-юынтык
судан

Урам якка торба сузылган.

Ә монысы ярата эче-төче,
Аунап ята кетчүп каплары.
Суган, әфлисун

кабыклары.
Ташланган кап,
эчелгәнә инде соклары.

Һич кенә дә
үзезебз яратмыйбыз,
Иярәп керсә өйгә бары
бер яфрак.

Чисталыкны
бергәләшәп саклыйк,
Барыбыз да уяу
булыр чак!

Табигатьне
шакшылыкка күмеп,
Чисталыгын аның
урламыйк!

Калдыкларны теләсә
кая ташлап,
Үз-үзезебзне
хурламыйк.

.....
ХАЖИЕВА ӘЛФИРӘ

Белдерүләр

*Мәдрәсә базасында атнаның һәр ялында балалар өчен әхлак дәресләре алып барыла. Укуларга рәхим итегез.

*Мәдрәсә бинасында ислам атрибутикасы кибете эшли. (Коръән китаплары, шамаилләр, тмин майлары, дисбеләр, дини китаплар, түбәтәйләр һ.б.)

*Мәдрәсә базасында таныштыру бүлегә эшли. Тел. 89625504168, 89372991485

*Балага исем кушу, никах уку һәм башка дини мөрсимнәргә үткәрү. Мамадыш мәдрәсәсе, М.Җәлил ур 8/28), тел: 89172802391

*Намаз, Коръән укырга, дин гыйлемен өйрәнергә теләгән һәр кешене мәдрәсәдә оештырылган кичке уку курсларына чакырабыз.

*Мамадыш мәдрәсәсе фәкыйрь-мәскеннәргә, ятим балаларга тарату өчен кулланылган киёмнәр кабул итә.

*Мәдрәсә базасында Ислам диненә караган сорауларга җавап бирү хезмәте

Белешмәләр өчен телефон: 89172802391

*Мәдрәсә "Бер айда намаз укырга өйрән" түгәрәгенә укучылар җыя.

Белешмәләр өчен телефон: 89372991485

Газетада Аллаһы Тәгаләнең Бөек исемнәре булганга күрә, аны саклап тотуыгыз сорала

Баш мөхәррир: Хәбибуллин А.М. Мөхәррир урынбасары: Хәбибуллина Э.Р.
Дизайн һәм верстка: Мингалиева Ф.Н. Җаваплы сәркатип: Спиридонова А.С.
Безнең адрес: Мамадыш шәһәре, Муса Җәлил урамы, 8/28. tamadysh-medrese@mail.ru. Газета "Татмедиа" ААҖнең Мамадыш муниципаль районы "Нократ" мәгълүмат-матбугат филиалында басылды. Тираж татар телендә 100 данә.